

Boží tělo v roce 2012

Zašová

Obec Zašová se nachází 5 km východně od Valašského Meziříčí směrem na Rožnov pod Radhoštěm a dále na Žilinu (viz mapka na zadní straně). Leží v nadmořské výšce 338 m n.m. a má asi dva a půl tisíce obyvatel. Poprvé se připomíná v roce 1370 a název pochází od Zacha nebo Zachariáše, původní název byl zřejmě Zachova Lhota. Jiní tvrdí, že název pochází od „šáší“, vysoké trávy, která v okolí obce hojně rostla (Šášová). Správu obce vedl v období feudalismu dědičný fojt. Škola vznikla v obci v 17. století, jejím představeným byl na počátku

18. století kronikář Jan Vranečka. Dřevěný kostel sv. Anny pocházel zřejmě ze středověku a byl zbořen v 18. století. V barokní době zde byl vybudován nový kostel a klášter a obec patřila mezi známá poutní místa. Malým poutním místem je i pramen Stračka (2 km od kostela). Zašová byla součástí rožnovského panství. Železniční spojení získala obec v roce 1891.

Trinitáři

Jsou katolickým řádem s oficiálním názvem Řád Největější Trojice pro vykupování zajatých otroků. Jeho zakladateli byli sv. Felix z Valois (1127–1212) a sv. Jan z Mathy (1160–1213). První klášter vznikl nedaleko Paříže a rychle se šířil do Španělska, Itálie, Portugalska, Německa, Rakouska, Polska a jiných zemí. Za dobu své existence vykoupil asi 1 400 000 otroků. Od konce 18. století byly jeho kláštery v jednotlivých zemích rušeny a zdálo

Trinitář v hábitu

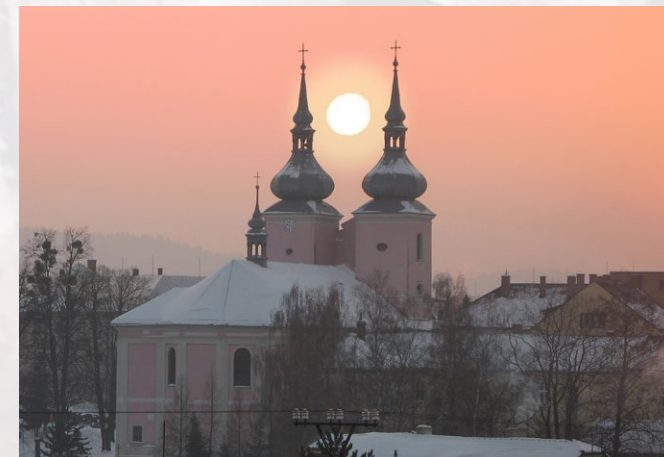
se, že brzy zanikne. V současnosti se rozvíjí v Africe a Latinské Americe, ale vrátil se také do Polska.

Na Moravu se řád dostal nejprve právě do Zašové. Zakládací listina byla podepsána v roce 1722 a nadace byla pro 13 řeholníků. Trinitáři přišli do Zašové k nedávno vystavěnému (roku 1725) poutnímu kostelu Navštívení Panny Marie a v letech 1725–1728 byl zbudován i klášter. Zdejší trinitáři, kromě sbírání almužen pro vykupování otroků, se věnovali péči o poutníky a výpomoci ve valašských farnostech. Klášter zrušil císař Josef II. v roce 1783, kostel se stal filiálním a roku 1785 farním, v části klášterní budovy byla zřízena fara. Řeholníci většinou přešli do duchovní správy.

Druhý moravský klášter trinitářů se nacházel v Holešově, v Čechách působil tento řád v Praze a ve Štěnovicích u Plzně. Dnes nejbližší fungující klášter je v polském Krakově.

Římskokatolická farnost Zašová

Obec Zašová náležela do farnosti rožnovské, která sahala od Valašského Meziříčí až po Velké Karlovice. Teprve po zrušení kláštera byla zřízena zašovská farnost při dosavadním klášterním a poutním kostele. Přifařena byla i obec Stržitež nad Bečvou, ve které však žijí většinou evangelíci a mají zde i svůj kostel. Prvním farářem se stal trinitář Anastáz František Jelínek (1785–1788), který však záhy zemřel. Pak farnost spravovali diecézní kněží. Dlouho dobu zde býval i pomocný kněz zvaný kooperátor. V 19. století získala značnou prestiž, když zdejší faráři se velmi často stávali děkany valašskomeziříčského děkanátu. Důležitý mezník v životě farnosti představoval rok 1901. Tehdy hranický katecheta a pozdější olomoucký světící biskup Jan Stavěl (1869–1938) v zakoupené části klášterní budovy zřídil útulek pro děti různým způsobem postižené. Položil tak základ k proslulému Ústavu sv. Josefa, který se stal jedním z nejznámějších svého druhu na Moravě.

Spoluzakladatelkou ústavu byla Růžena Staňková, která se nikdy nevdala a celý život zasvětila péči o osiřelé, postižené a zanedbané děti. Výchovné a vzdělávací práci se věnovaly řeholní sestry z kongregace Chudých školských sester de Notre Dame. V roce 1985 zde byl místo dosavadní instituce zřízen Ústav sociální péče.

Od roku 1987 duchovní správce ze Zašové spravují také sousední farnost ve Veselé. Mimo jiné se starají o dobrý stav poutního kostela a rozvíjí se myšlenka obnovy Zašové jako významného poutního místa.

Panorama obce Zašová

Panna Maria Zašovská

Do Zašové přitahuje zájemce, turisty i poutníky nejen barokní architektura kostela a kláštera, ale především zájem o vzácný obraz Panny Marie, kolem kterého se po staletí soustřeďuje duchovní zájem příchozích. Vypráví o vděčnosti středověkého rytíře, který na útěku před Tatary vzýval Pannu Marii. Ona ho vyslyšela a pomohla mu zázračně z nesnází.

Podle posledních bádání byl deskový obraz velikosti 63 × 118 cm namalován zřejmě v 50. letech 15. století v Krakově nebo jiném místě jižního Polska. Zobrazuje celou postavu Panny Marie s dítětem Ježíšem se zeleným keřovým pozadím. Nahoře andělé drží stuhu s nápisem Sub tuum praesidium confugimus sancta Dei Genetrix (Pod ochranu tvou se utíkáme, svatá Boží Rodičko). Zdá se, že nějakou dobu byl obraz také v Kelči. Do Zašové se mohl vrátit někdy v období po třicetileté válce a byl umístěn ve starém dřevěném kostele svaté Anny. Na počátku 18. století se

jeho historií zabýval známý moravský dějepisec Jan Jiří Středovský. Už tehdy byly v Zašové četné pouti, jak ve své kronice píše místní rektor Vranečka. Středovský poznamenal roku 1710, že obraz Panny Marie působí zázraky od starodávna. Zprávu o jednom z nejstarších uzdravení podává obraz, který dal z vděčnosti za uzdravení namalovat Meziříčský děkan Ondřej Helmessi roku 1707. O jiném vyslyšení prosby svědčí další obraz z roku 1745 – podle pověsti za uzdravení jednoho němého a jednoho chromého dítěte.

Dne 14. srpna 1714, byl položen základní kámen nového poutního kostela, jehož stavbu financoval hrabě Karel Jindřich ze Žerotína a po jeho brzké smrti bratr a dědic František Ludvík. Když hotový kostel benedikoval (požehnal) dne

15. července 1725 olomoucký kanovník Jan Matěj z Thurnu, byl obraz Panny Marie přenesen do nového kostela a o rozkvet poutí se starali místní řeholníci trinitáři. Slavnostní biskupské konsekrace (posvěcení) se kostel dočkal 29. července 1742 z rukou biskupa olomouckého Jakuba Arnošta z Lichtenštejna. Po zrušení kláštera roku 1783 následoval 21. dubna 1784 i zákaz poutí. Valaši však přicházeli i nadále do Zašové, jak o tom vypovídá farní kronika, největší novodobý rozmach poutí nastal za působení faráře Josefa Odstrčila, který zde působil v letech 1885–1903. Třebaže změny ve 20. století neumožnily větší rozvinutí poutí, nacházejí si lidé stále cestu do Zašové, aby na přímluvu Panny Marie zde uctívané dosáhli Boží pomoci a požehnání.

Modlitba k Panně Marii Zašovské

*Ó svatá zašovská Matko,
Žeň od nás původ smutku,
Obrat k nám krásné děťátko,
Potěšení v zármutku.
Běžíme smutní, soužení
K jeho milosrdenství
A budeme vyslyšeni
V tomto nebezpečství.
Amen. (1836)*

Kontakty na faru:

Římskokatolická farnost Zašová (IČ: 48739669),
Zašová č. 44, 756 51, tel.: 731 518 511
e-mail: fazasova@ado.cz
web: <http://www.zasova.net/>

Obvyklý pořad bohoslužeb:

Po, St, Pá: 18; So: 7; Ne: 7:30, 10:30 (sledujte internetové stránky pro případné změny).

Pořad poutí:

První neděle po 2. 7.: VÝROČNÍ ZAŠOVSKÁ POUŤ; první neděle po „Dušičkách“: ZAŠOVSKÉ HODY; druhá neděle po „Dušičkách“: STRÍTEŽSKÉ HODY

V r. 2014 vydala Římskokatolická farnost Zašová k výročí 300 let od položení a požehnání základního kamene kostela Navštívení Panny Marie. Text: PhDr. Vladimír Teřhal. Grafika a tisk: Jan Macek a Pavel Kusala, Jablonec nad Nisou, www.tiskem.cz. Foto: J. Polášek, P. Hrubý, J. Cáb a archiv ŘKfÚ Zašová.

ZAŠOVÁ

**Mariánské poutní místo
na Valašsku v podhůří Beskyd**